

Zbirka Narodnih pesmi.

Sem pevec, in peti
Je vse mi na sveti;
Saj dani so glasi,
Da pojem si včasi;
Zakaj bi ne pel?

Hašnik.

I. Snopič.

Cena 10 kr.

Maribor 1888.

Tisk in zalogu tiskarne sv. Cirila.

138201

506 | 1955

1. Veseli pevec.

Sem pevec, in peti
Je vse mi na sveti;
Saj dani so glasi.
Da pojem si včasi;
Zakaj bi ne pel? Zakaj bi ne pel?

Tud' ptičica poje
Si pesmice svoje,
Nam dela veselje,
Z njo peti 'mam želje.
Zakaj bi ne pel? itd.

Svit zgodnje danice
Igra mi na lice,
Ustanem, prepevam,
Veselje razsevam.
Zakaj bi ne pel? itd.

Če tudi je delo
Mi čelo ogrelo,
Vse trude premagam,
Ko pesmice zlagam.
Zakaj bi ne pel? itd.

Je delo končano,
 In vse že zaspano,
   Na zadnje še eno
   Zapojem pošteno.
 Zakaj bi ne pel? itd.

Prijatli in brati
 Me sil'jo dost'krati
   Svoj glas povzdigniti,
   Jih razveseliti.
 Zakaj bi ne pel? itd.

Je žalost in sila,
 Bo pesem mi mila
   Vso žalost odvzela,
   Bo duša vesela.
 Zakaj bi ne pel? itd.

Zveličanih zbori
 In angeljski kori
   V nebesih pojejo,
   Mi peti rečejo.
 Zakaj bi ne pel? itd.

J. Hašnik.

Kje dom je moj?

Kje dom je moj?
Sava teče po ravninah,
Drava dere po pečinah;
Glej povsod spomladni cvet,
Zemeljski raj na pogled.
In to je slovenska zemlja,
Na Slovenskem dom je moj.

Kje dom je moj?
Ne poznaš li v zemlji mili
Slavskih sinov hrabrih v sili?
Bister um, duše krotkost
Ste med drugimi njih lastnost.
To pa je slovenski narod,
Med Slovenci dom je moj.

Kje dom je moj?
Tam kjer Soča v blagem kraju
Vije se — podobnem raju;
Tam kjer žlahtne trtice
Venčajo goričice.
In to je slovenska krajna,
Na Slovenskem dom je moj!

Kje dom je moj?

V sinjega morja zrkalu —

Čudapolnem ogledalu —

Se primorski kraj blišči

Z brežički prijaznimi.

To pa je slovenska zemlja,

Na Slovenskem dom je moj!

Kje dom je moj?

Kjer Slovenije hrabri sini

Močna bran so domovini,

Kjer slovenske deklice

Pojejo si pesmice;

Tam, kjer vlada glas slovenski,

Na Slovenskem dom je moj!

Kje dom je moj?

Gorotan, Primorje, Krajna,

Ž njimi Štajer — zemlja s'jajna

Dom rodu so slavskega

Dom rodu junaškega

In to je Slovenja mila,

Med Slovenci dom je moj!

Kje dom je moj?

Iz orjaškega Triglava

Gleda doli mati Slava,

Sinke kliče in budi
 K delu, slogi, srčnosti.
 Duh slovenski zopet veje,
 Na Slovenskem dom je moj!

Pernat.

---

3. Slovenski duh.

Hej Slovenci! naša reč slovenska
 živo klije,
 Dokler naše verno srce za naš na-
 rod bije;
 Živi, živi duh slovenski, bodi živ
 na veke!
 Grom in peklo, prazne vaše proti
 nam so steke.

Bog pač gromovladni nam podal
 je dar jezika,
 Da nihče na temu svetu nič nam
 ne podtika,
 Bo naj kolikor ljudi, tolkanj črtov
 v sveti,
 Bog je z nam', kdor proti nam,
 ga Perun če podreti.

4. Domovini.

Bodi zdrava domovina!
Mili moj slovenski kraj,
Ti prekrasna, ti edina
Meni si zemeljski raj.

Tuje šege, tuje ljudstvo
So prijatli, bratje ni,
Slava le, slovensko čuvstvo
Sreč moje veseli.

Primi celov zemlja mila,
Primi srce moje v dar,
Da bi vedno matka bila
Ne pozabljena nikdar.

Dr. Razlag.

5. Slava Slovencem.

Naj viharja moč razsaja,
 Hraste cepi, skale taja,
 Pahe zemlje naj zdrobi ;
 Vender kakor siva skala,
 Sred viharja trdna stala
 Večna bo Slovencev čast.

Naj se ves svet zoperstavi,
 Narodu pravice davi,
 In vkovati ga želi ;
 Slave zora bo svetila,
 Zob verige razdrobila,
 Večna bo Slovencev čast.

Naj mrtvaški strup jezika
 Nas srdito v srce pika,
 Naj le slabo govori ;
 Vzeti nam ne more slavo,
 Ne vtajiti bistro glavo ;
 Večna bo Slovencev čast.

Kedar bliska meč morije,
 V boji krv junaska lije,
 Kakor hrast Sloven'c stoji ;

Za očestvo se daruje
 Vso nevarnost zaničuje;
 Večna je Slovencev čast.

Za to mi, Sloven'je sini,
 Zvesti svoji domovini
     Eno srce bodimo!
 Če nam je ljubezen mati,
 Ino sloga nas pobrati,
     Večna bo Slovencev čast.

J. Virk.

6. Naprej!

Naprej zastava Slave,
 Na boj junaška kri!
 Za blagor očetnjave
 Naj puška govori.

Z orožjem in desnico
 Nesimo vragu grom;
 Zapisat v kri pravico,
 Ki terja jo naš dom.
 Naprej itd.
 Drum, drum, drum.

Draga mati je prosila,
 Roke okol' vrata vila,
 Je plakala moja mila:
 Tu ostani ljubi moj!

Z Bogom mati, ljubca zdrava!
 Mati mi je očetnjava,
 Ljubca moja čast in slava;
 Hajdmo, hajdmo za njo v boj!
 Naprej itd.

S. Jenko.

7. Na jezernu.

Po jezernu
 Bliz Triglava
 Čolnič plava
 Semtertje.
 V čolnu glasno
 Se prepeva
 Da odmeva
 Od gore.

Mile ptice
 Po dolinah

In planinah
 Se bude;
 Ker so čule
 Pesem mojo,
 Vsaka svojo
 Žvrgole.

Ribam srca
 Vsem igrajo,
 Da skakljajo
 Nad vodo,
 Še valovi
 Šepetajo
 In šumljajo
 Med sabo.

Tukaj Slava
 Vence vije,
 Srce bije
 Nam gorkó !
 Čujte gore
 In bregovi,
 Da sinovi
 Slave smo!

M. Vilhar.

8. Popotnik.

Popotnik pridem čez goro.
 Od doma vzel sem že slovo,
 In kamor se oko ozre,
 Povsod se mi nov svet odpre.
 Tuď tukaj solnce gre okrog,
 Dolino vidim hrib in log;
 Pa solnce naše bolj blišči,
 In hrib naš lepše zeleni.

Tuď tu cvetó cvetličice,
 Po njih šume čebelice ;
 Pa naših rož je lepši cvet,
 Čebelic naših slajši med.
 Skoz mesta hodim in vasi,
 Povsod drugač se govori ;
 Jaz tuje nikogar ne poznam,
 In sred ljudi povsod sem sam.

Prijatlji se objemajo,
 Pojejo, si napivajo ;
 Jaz grem po poti tih mem' njih,
 Vse prazno v prsih je mojih.
 Možé se in se ženijo,
 Veseli so in ukajo ;

Pa meni raste rožmarin
V preljubi moji domovin'.

Dežela ljuba, kje ležiš,
Ki jezik moj mi govorиш?
Kjer znanci moji še živé,
Prijatli moji v grobih spé?
Zdihujem, vprašam vedno: kje?
Prijatli k vam želi srce,
Peruti imeti si želim,
Da k vam domu ko ptič zletim.

J. Strel.

9. Planinar.

Visoko vrh planin stojim,
V veselji rajskem tu živim;
Tam dol' ljudje prebivajo,
Veselje redko vživajo.

Prid' vrh planin
Nižave sin.

Men' prvo solnce zablišči,
Ko zajde, meni še svetli;

Mrakovi dol stanujejo
In srca omrzujejo.

Prid' vrh planin
Nižave sin.

Men' bistre sape zrak vedré,
Mi jasnijo glavo, srce;
Tam dol megle se vlačijo,
Duha moré in tlačijo.

Prid' vrh planin
Nižave sin.

Je poln čvrstih cvetic moj stan,
Stojé viharju, zimi v bran;
Tam dol mehkužne hirajo,
Se razcvetó, že vmirajo.

Prid' vrh planin
Nižave sin.

Studenci bistri mi tekó,
Pojé mi čredo in travó;
Tam dol se reke zbirajo,
Jezove, breg podirajo.

Prid' vrh planin
Nižave sin.

Po jasnem meni solnce gre,
 Al' zvezde migljajo svetlé;
 Tam doli strele švigajo,
 Med gromom hiše vžigajo.
 Prid' vrh planin
 Nižave sin.

B. Potočnik.

---

10. Brodar.

Oj talasi¹⁾ mili, ajte,
 Čamac²⁾ dalje moj těrajte,
 A ti vihru doč nemoj!
 Put je danas dalek moj;
 Oj, oj, oj!
 Put je danas dalek moj!

Svedjer³⁾ s mirnom mora svěsti⁴⁾
 Brodar u svoj čamac sěsti —
 I tad vesel peva oj!
 Velik ti si, Bože moj!
 Oj, oj, oj!
 Velik ti si, Bože moj!

---

¹⁾ Valovje. ²⁾ Čeln. ³⁾ Vedno. ⁴⁾ z vestjo.

Morske pute svedj miluje,
 Srečo traži — Boga štuje,
 Smelo¹⁾ s morem vodi boj,
 I dom verno ljubi svoj,
 Oj, oj, oj!
 I dom verno ljubi svoj.

Kod kuče su sestre, braća —
 K svojim rad se brodar vrača,
 Žena s čedom²⁾ viče oj;
 Gdě si druže — čačko³⁾ moj?
 Oj, oj, oj!
 Gdě si druže — čačko moj?

Oj tolasi mili, ajte.
 Čamac dalje moj těrajte,
 A ti more mirno stoj,
 Dok se u dom vratim svoj.
 Oj, oj, oj!
 Dok se u dom vratim svoj.

---

¹⁾ Pogumno. ²⁾ Deca. ³⁾ Oće.

11. Moje želje.

Rad bi tamo bil!
 Kder po polju veter žene
 Žitne valove rumene,
 Kder vesela se glasi
 Prepelica „pet pedi“,
 Rad bi tamo bil! —

Rad bi tamo bil!
 Kder po dragah bistra reka
 Kakor živo srebro teka,
 Kder zelene trate prt
 Mene zove v pisan vrt,
 Rad bi tamo bil! —

Rad bi tamo bil!
 Kder visoke so planine —
 Čudo skaljne globočine,
 Kder boječa srna spi,
 Strma peč v nebo kipi,
 Rad bi tamo bil. —

Rad bi tamo bil!
 Kder v zelenem gaju poje

Slavček poleg ljube svoje,
 Kder se milo družita
 Mehko gnjezdo znašata,
 Rad bi tamo bil. —

Rad bi tamo bil!
 Kder mladine krasno cvetje
 Zaljša grla milo petje;
 Kder nedolžnost še doma
 Spake sveta ne pozna;
 Rad bi tamo bil. —

Rad bi tamo bil!
 Tamo rajske je veselje.
 Tamo čiste srčne želje,
 Tam v nebesa je odtod
 Prosta in vesela pot,
 Rad bi tamo bil. —

V. Orožen.

12. Bleško jezero.

Otok Bleški — kinč nebeški
 Kranjske zemlje ti!
 Ven'c iz raja — te obdaja,
 Vse se veseli.

Vali igrajo, — ribe imajo
 Dobrovoljni ples;
 Ladja giblje — se in ziblje
 Nas h Kraljie' nebes.
 'Z vrhnje srede — skale blede
 Stari Grad je rob:
 Čez od Grada — mutast strada
 Strmi Babji zob.
 Kdor si tukaj — le zaukaj
 Tu brez vse skrbi!
 Krajna mati — v svojem zlati
 Draga naj živi!

K. Huber.

---

13. Zadovoljen kmet.

Veselo je tu na deželi,
 Moj hramek na trati stoji,
 Okoli so griči zeleni,
 V srce me to veseli.

Kdar v jutro na prvo spregledam,
 Si zmislim na svoj'ga Boga,
 Hvaležno zamolim in vzdihnem,
 Da toljko mi dobrega da.

Ter urno se k delu pripravim,
 Katero mi kaže moj stan;
 Zvečer pa Boga spet zahvalim,
 Da varoval me je črez dan.

Zemljico nam solnce razsvetli,
 Ogrevajo krog in okrog,
 Kak lepo je pač na tem sveti,
 Oh bodi zahvaljen moj Bog!

Slaviček si v grmi prepeva.
 Škorjanček se v zraku glasi,
 Zebica na vrbi odmeva,
 In kosek v host' žvrgoli.

Vsak kmetič 'ma lahko veselje,
 Kateri pravično živi;
 Črez dan si on žvižga in poje
 In zvečer pa sladko zaspi.

Res grenko je večkrat življenje,
 Pa nič ne porajtaj moj brat;
 V nebesih te čaka veselje,
 Oh naj bi ga vžival enkrat!

Stara pesem.

---

14. Veselja dom.

Preljubo veselje, oj kje si doma.
Povej, kje stanuješ moj ljubček
sreca?

Po hribih, dolinah za teboj hitim,
Te videti hočem, objeti želim.

Te iščem za mizo, kjer dobro jedó,
Na plesih pri godcih, kjer sladko
pojó;

Al' prav'ga veselja na rajanji ni,
Pijance, plesavce veselje beži.

Te iščem po polji, kjer rožce cvetó,
Po logu zelenem, kjer ptice pojó,
Pa ptice vesele in rožice vse
Le majo veselje za mlado srce.

Poslednjič veselje še le osledim,
Na vaško ledinco pridirjam za
njim;

Glej, tamkaj z otroci prijaznoigrá,
Jim kratek čas dela, pri njih je
domá.

Oh blažene leta nedolžnih otrok,
 Vi 'mate veselje brez težkih nadlog ;
 Oh kako vas srčno nazaj poželim !
 Alj vi ste minule, zastonj se solzim.

Le eno veselje še čaka na me
 V presrečni deželi, kjer mlado je
 vse ;

Trpljenje v taisto deželo ne zna,
 Le tamkaj je pravo veselje domá.

Slomšek.

15. Zvonikarjeva.

Ko dan se zaznava,
 Danica priplava,
 Se sliši zvonenje
 Čez hribe, čez plan :
 Zvonovi zvonite !
 Na delo budite,
 Ker naše življenje
 Je kratek le dan.

Kdor hoče živeti
 In srečo imeti,

Naj dela veselo,
 Pa moli naj vmes :
 Zvonovi zvonite !
 K molitvi vabite,
 Ker prazno je delo
 Brez žegna z nebes.

Če delavc se vpeha,
 Trpljenje mu neha,
 Ga delapust vabi,
 Večer ga haldi :
 Zvonovi zvonite !
 Nedeljo znanite,
 Gospod ne pozabi,
 Plačilo deli.

Oh naglo nas mine
 Ves trud, bolečine,
 Utruden se vleže
 Na pare trpin :
 Zvonovi zvonite !
 Domu ga spremite ;
 Gre z dela in teže
 Adamovi sin.

B. Potočnik.

---

16. Lastavici za slovo.

Mrzel veter tebe žene,
 Ljuba lastovka, od nas,
 Kdar znad lipice zelene
   Si mi pela kratek čas;
 Vsako jutro, tička moja,
   Rano si prepevala,
 Vsako noč je pesen twoja
   Sladko me zazibala.

Koljkorkrat si ti zletela
   V tvoje malo gnjezdice,
 Vsakokrat si mi zapela
   Milo pesem v srčice;
 Zdaj pa iz zvonika line
   Zadnjo pesem žvrgoliš,
 Ker črez hribe in doline
   V tople kraje si želiš.

Tja, kjer toplo solnce sije
   Kder nobene zime ni,
 Tja naj veter te zavije,
   Tam prijatelj moj živi;

O povej mu, da ga ljubim,
 Ljubim kot svoje oko,
 In zvestobo mu obljubim ;
 Dokler srce živo bo.

Zleti tudi, ljubeznjiva,
 V ono malo mestice,
 Mile solze kjer preliva
 Srce moje sestrice ;
 O povej ji ljubka moja,
 Da vse dobro ji želim
 Da ljubezen ni minila
 In ne bo, dokler živim.

Blizo mesta griček zali
 Išči griček ograjen,
 Ondi najdeš grobec mali
 Z rožicami obsajen ;
 V črnej zemlji tam počiva
 Bratec ljubi, bratec moj ;
 Tička moja ljubeznjiva,
 Lepo milo tam zapoj.

Tak pozdravljam v tujem svetu,
 Mojga srca ljubčeke,
 In o prvem mladem cvetu
 Zopet k meni vrni se.

O dab' evetje mlad'ga leta
 Skoraj se prikazalo!
 Oh, znabit pa bodeš vjeta
 Videt tebe več ne bo. —

Zdaj boš zapustila mene,
 Oj kak srce me boli,
 Mrzel veter proč te žene,
 Pojdi, kam te veseli! —
 Oh, da ni mi perje dano!
 Rad, o rad bi spremlijal te,
 Alj v ledovje zakovano
 Moje revno srce je.

V. Orožen.

---

17. Ob vrnitvi v domovino.

Hribi moje domovine,
 Preden pride smrt po me,
 Me je gnalo iz daljine,
 Da vas vidim enkrat še!

Da te vidim griček zali,
 Kjer se cerkvica blišči,

V ktero tekal deček mali
 Sem pretekle — srečne dni.

Tu ležijo oče, mati,
 Ondi grobi se vrsté,
 V kterih sestre mi in brati
 In prijatlji dragi spé.

Mi nikogar ni naproti,
 Ne pozna nobeden me,
 Le vi hribi ptuji s'roti
 Tak prijazno kimate!

In me spomnite mladosti,
 Kak sem nekdaj srečen bil,
 Kakor prosta srna v hosti —
 Zdrav, nedolžen in vesel'.

Pa kako me je spremenil
 Čas in hude sreče srd; —
 Cvet življenja mi je zvenil,
 Žalosten sem in — potrt.

Zato hribi ljubeznjivi,
 Zopet k vam nazaj hitim,
 In pokoj glavi sivi
 V vašem krilu si želim.

Naj zaspim tu v domovini
 V senci ljubljenih dreves,
 In počivam — na višini,
 Blizo rajnih — in nebes!

Povh.

---

18. Vse mine.

Kje so moje rožice,
 Pisane in bele,
 Moj'ga srca ljubice,
 Žlahtno so cveteli?
 Ah spomlad je šla od nas,
 Vzela jih je zima mraz.

Kje so moje ptičice,
 Kam so zdaj zletele,
 Oh nedolžne pevčice,
 Kak so žvrgolele?
 Zanjke b'le nastavljene,
 Ptice so se vjele vse.

Kje je hladni potok moj,
 Kjer sem se sprehajal,
 Kjer skušnjav nevarni boj
 Mene je obdajal?

Vel'ka, vel'ka suša b'la,
Zemlja je popila ga.

Kje je moja utica,
Utica zelena,
Kje je hladna senčica
Z lipice spletena?
Hud vihar podrl je njo,
Oh zelena več ne bo.

Kje je tista deklica,
V vrtu je sedela,
Lepa kakor rožica
Pesmice je pela?
Hitro, hitro mine čas,
Mine tudi lep obraz.

Kje je fantič zdaj vesel,
Ki je to prepeval,
Da bi enkrat še zapel,
Kratek čas nam delal?
Hitro, hitro mine čas,
Ah, ne bo ga več pri nas.

V. Orožen.

19. Lavdon pri Belem gradu.

Stoji, stoji tam Běograd!
 Za gradom teče rdeča kri,
 Za gradom teče rdeča kri,
 Da b' gnala mlinske kamne tri.

Tam Lavdon vojvoda stoji,
 Krvavi meč v rokah drži,
 On če imeti Běograd,
 In turško vojsko pokončat'.

Ošaben Turk se mu smeji
 In Lavdonu tak govori:
 „Si prišel mene ti častit,
 Al' prišel zajce si lovit?“

„Ne pridem zajcev jaz loviti,
 Al' prišel tebe sem častiti:
 S svinčen'mi kroglam' te škropil
 In s črnim prahom bom kadil.“

Cesarske puške pokajo.
 Se turške gospe jokajo;
 Cesarski bombe mečejo.
 Se Turki z grada vlečejo.

Glej, tak mogočen Lavdon je
 Premagal vse sovražnike;
 In dokler Běograd stoji
 Naj slava Lavdonu slovi.

Narodna.

---

20. Slovensko dekle.

Venček na glavi se
 Bliska ti 'z kitice
 Rožic zelenih,
 Slovensko deklé!

Lilija, vrtnica,
 Mila ti šmarnica
 Ličice krasí, —
 Slovensko deklé!

Svitla ko svit neba
 Plamena vtrinjata
 V tvojih očeh se, —
 Slovensko deklé!

Zalo ko rožica
 Srca pobožnega

Bistre glave je
Slovensko deklé!

Kakor vijol'ce cvet,
Razveseluje svet
Modro, ponižno
Slovensko deklé!

Lepo ko angelji
V cvetji nedolžnosti
Sladko prepeva
Slovensko deklé!

Žlahtno ko trtica,
Milo ko lunica,
Solnce deklet je
Slovensko deklé!

Dokler človeški rod
Ima po zemlji hod,
Bode slovelo
Slovensko deklé!

Koseski.

21. Nedolžnost.

Najlepše veselje
 Nedolžnost nam dá;
 Nam slajša življenje,
 Po rož'cah peljá.
 Prelepo se sveti
 Srebro in zlato,
 Še lepše nedolžno
 Je srce mladó.

Veselo po drevji
 Golobček frfrá,
 Veselo po trati
 Jagnjiče skaklja;
 Pa lepše še bije
 Nedolžno srcé,
 Ne vé za trpljenje,
 Ne grenke solzé.

Glej solnčice sije
 Nedolžnim lepó,
 Najlepše se sveti
 Od zvezdic nebo;
 Nedolžnosti roža
 Se lepše cveti,

Se najbolj prijazno
Nedolžnim smeji.

Pregrešno veselje
Nam srce kazi,
Napravlja trpljenje,
Zivljenje greni;
Podobno je kači,
Ki pisana vsa
Morivnega strupa
Obilno ima.

Posvetno veselje
Se staja ko led,
Hitrejše ko rožic
Popada mu cvet;
Le trnje bodeče
Mladencu pusti,
In vleče pod zemljo
Tud' mlade kosti

Če hoče skušnjava
Omotiti nas,
Poslušajmo takrat
Svoj notrajni glas.

Rudeče obrača

Se lice na smeh,
Alj angelj varh kliče:
„Nikar! to je greh“.

Tak čemo varvati

Se greha zvesto,
Da srca hudoba
Omam'la ne bo,
Naj angelj varh z nami
Veselje ima,
Nas lepo po poti
V nebesa pelja.

V nebesih tam čaka

Že angelj na nas,
Kjer gleda veselo
Očetov obraz.
Iz lilje prečiste,
Ki večno cveti,
Nam spleta on krono
Nebeške časti.

Krumpak.

22. Svarjenje.

Stoji, stoji tam lipica,
 Pod lipo hladna senčica,
 Pa v senci miza kamnata,
 Na štiri vogle rezana.

Okoli mize stolici,
 Prelepi stoli rezani ;
 Na stolih fantje mi sede,
 Med fanti deklice mlade.

Vesele pesmi si pojo,
 Pijejo vinčice sladko,
 Prijazno se pomenkvajo,
 In samski stan obrekvajo.

Že priletela ptičica,
 Oj drobna ptica pisana,
 Že sedla je na lipico,
 Zapela tako pesmico :

„Devičice, noričice,
 Če fantom vse verjamete ;
 Vam beli grad obetajo,
 Pa črne koče nimajo“.

„Vesele pesmi vam pojó
 Vam vince točijo sladko;
 Vi ž njimi se pomenkvate,
 In samski stan opravljate“.

„Le pazi, pazi ptičica!
 Oj drobna ptica pisana;
 Če fantje tebe vjamejo,
 Ti zlato perje spulijo“.

„Če meni perje spulijo,
 Življenja mi ne vzamejo,
 Jaz novo perje spodredim,
 In spet v zeleni log zletim“.

„Tam bom po vejah letala,
 Dekletam milo spevala:
 Jaz sem ostala pisan ptič,
 Oj, ti pa nisi več deklič!“

Narodna.

---

23. Slovenka.

Kaj maram, da nimam
 Srebra ne zlata;
 Ljubezen goreča
 Tuď nekaj velja!
 Kaj maram, da nimam
 Prekrasnih oblek;
 Zvestoba naj mene
 Odeva na vek.

Kaj maram, da nimam
 Na hribu gradu;
 Po hišici nizki
 Še več je miru!
 Kar maram, da nimam
 Po zimi cvetie;
 Saj cvete mi vedno
 Nedolžnost iz lic!

Kaj maram, da nimam
 Obilo blaga;
 Ne hodim po svetu
 Sem rada doma!

Kaj maram, da v dar mi
 Ni prstan že zlat;
 Še lože brez njega
 Grem delat in spat;

Kaj maram, da nimam
 Ne rek ne morja;
 Ne bo mi po vodi
 Ljubezen ušla!
 Kaj maram, da nimam
 Ne gor, ne planin;
 Vsaj tako še lože
 Brez skrbi živim.

M. Vilhar.

24. Planinarica.

Rožic ne bom trgala,
 Da bi vence spletala;
 Mirno, svobodno, ljubó
 Po planinah naj cvetó.

Ako bi jo trgala,
 Rožica bi vmirala,
 Glavico obesila,
 Solnca ne bi včakala.

Tudi jaz sem rožica,
 V božji vrtec vsajena.
 Skrivam se zdaj tu zdaj tam,
 Trgati se pa ne dam.

Rožie ne bom trgala,
 Srca so nedolžnega;
 Naj z menoj še vživajo,
 Mir, ljubezen, svobodo!

M. Vilhar.

---

25. Rožmarin.

Na srce rožmarina čem
 Si d'jati vrh dišeči,
 Da, kadar v druge kraje grem,
 Bo meni k dobri sreči.

Če tud' prijatljev loči me
 Dolina in planina,
 Moj rožmarin presrčno le
 Na vse me opomina.

Se rožmarin mi posuši,
 Lep duh mu še ostane;

Tako spomin še veseli
Prijat'lje razpeljane.

Zato dišeči rožmarin
Mi up presladek daje,
Da še ostane moj spomin,
Ko pojdem v druge kraje.

Me smrt nemila pokosi,
Naj rožmarin vam reče
V dolini solz, prijatelji!
Ni stanovitne sreče.

Hašnik.

26. Večernica.

Glejte, že solnce zahaja,
Skoro za goro bo šlo,
Hladen počitek nam daja,
Pojd'mo veselo domú!
Čujte zvoniti,
Počivat zvoni. Čujte
Zvoni le zvoni nocoj,
Sladko počivat zapoj!

Čujte po drevju šumeti,
 Glejte kak vetrič pihlja ;
 Urno že začne mračiti,
 Hitro da bomo domá.
 Čujte zvoniti itd.

Delo smo danes storili,
 Naj se vsa ves veseli ;
 Bomo se tudi pož'vili,
 Že se večerja hлади.
 Čujte zvoniti itd.

Sed'mo za mizo in jejmo
 S pametjo božje dari,
 Srce hvaležno imejmo
 Stvarniku, ki nas živi.
 Čujte zvoniti itd.

Vzem'mo po jedi in pimo
 Sladkega vinca bokal,
 Svoj'ga Očeta hvalimo
 Ki je tak dobrega dal.
 Čujte zvoniti itd.

Zdaj si počijmo po volji,
 Naj nas petelin zbudi,

Kadar škrjanček na polji
 Juterno pesem slovi.
 Čujte zvoniti itd.

Vsi bomo enkrat zaspali,
 V miru počivali vsi,
 Delo na vselej končali,
 V hišo Očetovo šli:
 Takrat zvonovi
 Zvonite lepo: Takrat zvonovi
 Kličite k Očetu domó,
 Kličite nas v sveto nebó!

Slomšek.

27. Življenje.

Popot'vanje, bratje,
 Je naše življenje,
 Mož modrih od nekdaj
 Je to govorjenje.
 Skoz ktere deželete
 Pa pot nas pelja,
 Naj pesmica moja
 Na znanje vam da.

Po travnikih prva
 Nas pisanih pelje;
 Marjetice zlate
 V stezice nam stelje;
 Otroci brezskrbni
 Po travci tekó,
 V rumenkaste lasce
 Cvetice pletó.

Mladenčev, dekličev
 Je druga dežela,
 Razlega se petje
 Vesel'ga kardela;
 Si delajo sanje
 Od zlatih gradóv,
 Pa skušnje jim manjka
 Modrosti darov.

Po tretji hladno je,
 Gre pot čez višave,
 Se kri umiri, se
 Razjasnijo glave;
 Se trudijo z delom
 Postavni možje,
 Sad truda berejo,
 Za prihod skrbé.

Čez gole vrhove
 V četrti so pota,
 Je mrzlo že sreča,
 Ne greje gorkota;
 Pa starčekom kmalo
 Dežele je kraj: —
 Tako je na zemlji
 Le kratek naš raj!

Uršič.

Slovenske zdravice.

---

28. Vinska trta.

Na svetu lepše rožce ni
Kakor je vinska trta;
Po zimi spi, po let' cveti,
Jesen sode nataka.

Tud' druge rožice cveté,
Nobena ni tak žlahtna;
En čas cvetó, se posušé,
In minejo brez sadja.

Po hribcih je nasajena,
Od solnčica obs'jana,
Od kmetiča obrezana,
Od Jezusa dar'vana.

Nobene svete meše ni,
Da bi ne b'la dar'vana,
Nobene dobre volje ni,
Da bi ne b'la spošt'vana.

Naše srce razveseli,
 Povzdigne nam veselje,
 Tuď slabim svojo moč deli,
 Tolaži naše želje.

Otrokom sladko grozdje da,
 Možem pa dobro vino,
 Za vsakega veselje 'ma,
 Zato jo vsi častimo.

Kak' sladko je, pokus'mo zdaj
 Od vinske trte piti,
 Bog ji še tudi zanaprej
 Obilno daj roditi.

Stara predelana.

29. Veseli hribček.

En hribček bom kupil,
 Bom trte sadil,
 Prijatle povabil,
 Še sam ga bom pil.

Tam gori za hramom
 En trsek stoji,

Je z grozdom obložen,
Da komaj drži.

Že čriček prepeva,
Ne more več spati;
Trgatev veleva,
Spet pojdemo brat.

Konjiči škrebljajo
In vozjo težko,
Ker vince peljajo,
K' je močno sladko

Prelepo rumeno
Kot čisto zlato;
Le pijmo pošteno
Prežlahtno blago.

Po stari pomnožena.

30. Zdravica za Slovence.

Slovenc Slovence vabi,
Če se ti pit' ne gabi,
Tak pridi v gor'co k nam!
Smo dobre volje tam.

Bomo eno zapeli,
 Da bomo prav veseli;
 Vsa žalost naj neha,
 Kjer vince je doma

Visoke so gorice,
 In žlahtne so trtice,
 Ki pri nas rastejo,
 In vince dajejo.

Vinograd obdel'vati
 Slovene vsak mora znati;
 Kdor delal prav ne bo,
 Naj piye le vodo.

Tud' trte se solzijo,
 Prej da vince rodijo;
 Naj tudi se poti,
 Kdor vince pit' želi.

Po pameti ga pijmo,
 Da pamet ne zgubimo,
 Kak grdo bi pač b'ló
 Ne znati kam domó.

Kdor vince prav uživa,
 Veselje v srce vliva;

Če srce dobro ni,
Ga vince le skazi.

Zdaj kupice nalimo,
Na zdravje tvoje pimo,
Ki si povabil nas,
Da nam je kratek čas.

Napij še ti zdravico
Za družbe veselico;
Če prazen bo pokal,
Boš pa za druz'ga dal !

Slomšek.

---

31. Dolenska.

Pridi Gorenc! z mrzle planine,
Vabi Dolene v gorke doline;
Mrzel je led, pridi se gret!

Solnce gorko tukaj nam sije,
Trta ljuba gor se ovija,
Vince z goré greje srce.

Brati nas rod, brati nas Sava;
Pridi na brod krški s Triglava:
Bratec bod' moj! pij ga z menoij.

Trta rodi, trud pozabimo,
 Vince blišči, Slovencem napimo,
 Bratom okrog: živi jih Bog!

Bl. Potočnik.

---

32. Šent-Vrbanova.

Preljubi sveti Urban,
 Ti dober naš mejaš,
 V goricah ti stanuješ,
 In žlahtno grozdje 'maš;
 Le zori ga — in medi ga,
 [Boš dal nam dober mošt.]

Veselo te na hribcu
 Vsak kmetič počasti;
 Okol' podobe tvoje
 Rad brajdo naredi.
 Le varji nam — oskrbi nam
 [Gorice žlahten sad.]

Vsak priden kmetič skrbno
 Vinograd okopa,

In k svetemu Urbanu
 Se v gor'co rad poda;
 Pogledat gre — kak kaže se,
 [Al' čepek še drži.]

Iz gor'ce v gor'co gleda,
 Al' Urban zeleni;
 Vesel mejašu kaže,
 K'dar zelen plašč dobi.
 Povabi ga, dab' v hramek šla,
 [In pila vsak en glaž.]

Po svetemu Mihelu
 Trgatev dobra je,
 O svetemu Martinu
 Pa vince krsti se;
 Le pijmo ga, hval'mo Boga,
 [K' nam dobro vince da.]

Na zdravje vseh Slovencev
 Naših prijateljev,
 Posebno pa Dolencev
 Urbana sosedov:
 Nalijmo mi, popijmo vsi
 [Slovence Bog živi!]

Narodna.

---

33. Slovenca veselje.

Slovenc to vsaki rad ima,
 Če Bog mu sladko vince da:
 Juhe! juhe! zakrika rad,
 Se žalosti ni treba bat'.

Ko zima jemlje že slovo,
 Slovenc obreže trs lepo:
 Juhe! juhe! šparon, reznik,
 Boš dal nam grozdja spet velik'.

In ko spomlad prihaja že,
 Vesel Slovenc v vinograd gre:
 Juhe! juhe! z motkoj kopá,
 Okoli trsa se igra.

In kadar grozdje odcveti,
 Se spet Slovenec veseli:
 Juhe! juhe! zdaj vezat gre,
 Porača s koljem trtice.

In ko se čriček oglasi,
 Srce Slovencem se smeji:
 Juhe! juhe! skor gremo brat',
 Bom težko brento nosil rad.

In kadar pride Martin svet,
 Slovenc pogleda v svojo klet:
 Juhe! juhe! žlahtno blago,
 Zdaj boš mi žule celilo!

O Bog te živi, ljubi brat!
 Da b' ga še pila dostikrat:
 Juhe! juhe! radujmo se,
 To so navade Štajerske.

Oj ti dežela Štajerska
 Dab' vsikdar bila blažena!
 Juhe! juhe! tud' zanaprej,
 O mili Bog, na nas poglej!

V. Orožen.

Po nekaterih krajih se tudi poje:

Le kupice nalijte zdaj.
 Zdravico vsaki to imaj:
 Juhe! juhe! Bog naj živi
 Očeta (priyatla), ki se veseli.

Bog daj ti dolgo še živet'.
 Dočakat srečno starih let!
 Juhe! juhe! da b' vedno pel,
 Enkrat v nebesih bil vesel.

Bog ti pomozi ljubi brat,
 Da b' ga še pila dostikrat.
 Juhe! juhe! veselimo se,
 Slovenska to navada je.

Bog blagoslovi, sestrica!
 Da b' dostikrat še pila ga.
 Juhe! juhe! vesel'mo se
 Srečne slovenske zemljice.

O ti Slovenska zemljica
 Da bi le vselej srečna bla!
 Juhe! juhe! pros'mo vselej,
 O vsmiljen Bog na nas poglej!

---

34. Zdravica Slovencev.

Bogu slava — ki nam dava
 Žlahtno srago trsovo,
 Glažke gen'mo, glas zažen'mo:
 Naj Slovenci živijo!

---

35. Majolka.

Majolka bod pozdravljen,
 Ker z vincem si pripravljena,
 Majolka, majolka,
 Majol-majol čica-čica,
 Majolka, majolka,
 Majol-majol-čica.

Ker vince radi 'mamo,
 Majolčico štimamo.
 Majolka itd.

Le primi jo za roče,
 Naj teče, dokler hoče.
 Majolka itd.

Tud' sosed naj je pije,
 Da žlahtno vince vžije.
 Majolka itd.

Majolka, kaj si strila,
 Da si nas napojila.
 Majolka itd.

Zdaj se ti poslovimo,
 Da pamet ne zgubimo.
 Majolka itd.

Če Bog da, spet veseli
 Se enkrat bomo peli:
 Majolka itd.

Narodna.

---

36. Napitnica.

Poleg navade stare
 Društvo se zebralo je,
 Bilo ne bilo na pare,
 Samo da veselo je.

Vzdignimo čaše visoko
 Vzdihnimo 'z srca globoko;
 Bog živi nam našega J.
 Veselo mnoga leta!
 [Zdaj ga pij, zdaj ga pij
 Bratom na veselje.]

Narodna.

---

37. Prijazna zdravička.

Bog nam je stvaril zemljico, zemljico;
 Bog nam je stvaril zemljico.
 Zemlja rodila trsa dva, trsa dva;
 Zemlja rodila trsa dva.

Trs pa je rodil rozgi dve, itd.
 Rozga rodila grozda dva, itd.
 Grozd pa je rodil jagode, itd.
 Jagode dajo vinčeka, itd.

Zdaj boma pila obadva, itd.
 Bog naju živi obadva, itd.
 [Zdaj bota pila obadva, itd.
 Bog vaju naj živi obadva itd]
 Zdaj 'mo ga pili vsi poprek, itd.
 Bog nas naj živi vse poprek, itd.

Narodna.

---

38. Zdravica štaj. Slovencev.

Eno si zapejmo
 Bratje, to vsi vemo,
 Ja vemo, ja vemo:
 Da Slovenci smo.

Kaj 'mo si začeli,
 Vina 'mo si vzeli,
 Ja vzeli, ja vzeli
 Vina sladkega.

Kupice nalijmo,
 Žlahtno vince pijmo itd.
 Saj nam Bog da.

Pijte, kol'ko mor'te,
 Vino je vse sorte itd.
 Vino Štajersko.

Da nam je prirasio.
 Teče kakor maslo itd.
 Vino Štajersko.

Srce bo gorelo,
 Lice bo cvetelo itd.
 Kakor rožica,

Skrbi 'do odišle,
 Dobre misli prišle itd.
 Od vina sladkega.

K čem' je vino v kleti,
 Eukrat mor'mo v mreti itd.
 To ve vsaki sam.

Slovo daj tabernam,
 Requiem aeternam itd.
 Bodo peli nam.

---

39. Zdravica za slovo.

To žlahtno vinsko kapljico
 Zdaj hočemo popiti,
 Zavezo staro bratovsko
 Želimo ponoviti;
 Na zdravje pij ga bratu brat,
 Da bi veseli bili!
 Znabiti je to zadnjokrat,
 Da vkupaj bomo pili!

Tekoči čas beži ko zvir,
 Nam kratko da živeti,
 In naglo hoče ljubi mir
 Nam ljuta smrt zatreći;
 Zato ne dajmo dolgo stat'
 Te čaše, bratje mili!
 Znabiti je to zadnjokrat
 Da vkupaj bomo pili!

Sem zmiraj verno ljubil vas,
 Če tud' ni b'lo poznati;
 Do vas je srce vsaki čas
 Gorelo, dragi brati!
 Al' danes dajmo si spoznat',
 Da smo si dobri bili
 Znabiti je to zadnjokrat,
 Da vkupaj bomo pili!

In pride dan in pride noč,
 Ko v kolu bomo stali,
 In desne roke si drugoč
 Ko stari bratje dali;
 Zapeli bomo tistokrat:
 Oh hvala, Oče mili!
 Saj ni bilo še zadnjokrat,
 Da vkupaj smo ga pili!

V. Orožen.

KAZALO.

	Stran
1. Sem pevec, in peti	3
2. Kje dom je moj?	5
3. Hej Slovenci	7
4. Bodи zdrava domovina!	8
5. Naj vibarja moč razsaja	9
6. Naprej zastava Slave	10
7. Po jezeru	11
8. Popotnik pridem čez goro	13
9. Visoko vrh planin stojim	14
10. Oj talasi mili, ajte	16
11. Rad bi tamо bil!	18
12. Otok Bleški — kinč nebeški	19
13. Veselo je tu na deželi	20
14. Preljubo veselje, oj kje si doma	22
15. Ko dan se zaznava	23
16. Mrzel veter tebe žene	25
17. Hribi moje domovine	27
18. Kje so moje rožice	29
19. Stoji, stoji tam Beligrad!	31
20. Venček na glavi se	32
21. Najlepše veselje	34
22. Stoji, stoji tam lipica	37
23. Kaj maram, da nimam	39

24. Rožic ne bom trgala	40
25. Na srce rožmarina čem	41
26. Glejte! že solnce zahaja	42
27. Popotovanje, bratje	44

Slovenske zdravice.

28. Na svetu lepše rožce ni	47
29. En hribček bom kupil	48
30. Slovenc Slovence vabi	49
31. Pridi Gorenc! z mrzle planine	51
32. Preljubi sveti Vrban	52
33. Slovenc to vsaki rad ima	54
34. Bogu slava, ki nam dava	56
35. Majolka bod' pozdravljená	57
36. Poleg navade stare	58
37. Bog nam je stvaril zemljico	59
38. To žlahtno vinsko kapljico	60
39. To žlahtno vinsko kapljico	61

Opomba. Na poskušnjo podamo tukaj

I. snopič „Narodnih pesmi“. Namenjeni smo to zbirko nadaljevati; zato prosimo rodoljube, da nas podpirajo, ter nam določljavo narodnih pesmi, ktere ljudstvo najrajsi poje. Pesmi se naj posiljajo „Tiskarni sv. Cirila v Mariboru“.

